

Conferentiedeelnemers te zeer gebonden aan regeringsbeleid

TUBANTIA

de VN-conferentie voor vrouwen had het met pijn en moeite opgestelde slotdocument in Kenia vorige week nauwelijks aangenomen, of er stond al een nieuwe wereldbijeenkomst op het programma: het jeugdfestival in Moskou, dat tot maandag zal duren. Slepende procedurekwesties en politiek gehersrewar hadden de officiële vergaderingen in Nairobi beheerst, terwijl een conflict over de status van West-Berlijn al bij de openingsparade een smet op 'Moskou' wierp. Nu de geografische grenzen niet meer tellen, blijken de politieke scheidslijnen de internationale vergaderingen steeds meer te gaan beheersen. Al dat gepraat over een betere wereld: wat moeten we er (in vredesnaam) mee?

Staatssecretaris Kappeyne van de Coppello (emancipatiezaken) kwam na afloop van de vrouwenconferentie met een kater in Ne-

door Anja Kruijs
redactrice binnenland

derland terug. „De manier waarop er een document uit deze conferentie is gekomen heeft me een vieze smaak in de mond gegeven”, zei ze in een interview. Voor haar hoefden dergelijke bijeenkomsten niet meer en dat standpunt zit ze verdedigen in het Nederlandse kabinet.

Kappeyne: „Het thema van de conferentie is afhankelijk geweest van drammende internationale politieke problemen. Wij vinden het overtrokken om het emancipatievraagstuk op te hangen aan apartheid en de proble-

Moskou, die zijn bedoeld om bij te dragen aan een leefbaarder wereld, laaien oude, onopgeloste conflicten over de status van West-Berlijn weer pijnlijk op. Dat de Sowjets de communistische groepering uit West-Berlijn aankondigden als 'de' Westberlijnse afvaardiging, kan nauwelijks een foutje in het scenario worden genoemd, te meer daar er vantevoren afspraken met Westduitsers over waren gemaakt. De organisatie mag haar excuses in het openbaar hebben aangeboden, maar aan opzet van de Sowjet-Unie, die tijdens dit festijn werkelijk niets aan het toeval overlaat, wordt niet meer getwijfeld.

Waarom worden er dan nog steeds wereldconferenties georganiseerd, waarbij de slotsoluties op basis van de samenstelling van de regeringsdelegaties bij voorbaat min of meer vast staan? Nairobi en Moskou hebben dat

duidelijk gemaakt: om het officiële gedeelte, het randgebeuren. Tekenend is het feit dat de nongouvernementele schaduwconferentie in Kenya, Forum '85, een toonbeeld van solidariteit en een bron van moedgevende energie en kracht om te blijven vechten werd genoemd. De emotionele toespraak van Angela Davis in de schaduwbijeenkomst lijkt de 'werksters in het veld' meer kracht te hebben gegeven dan de harde opstelling van VS-delegatieleider Maureen Reagan. Kappeyne: „Bij Forum '85 was de energie veel meer gericht op waar we het samen over eens waren”.

In Moskou was er veel ergernis over de demonstratieve geste die de Sowjets hadden gemaakt tegenover de Westduitse delegatie. Maar daarnaast kreeg een deel van de Nederlandse delegatie wel alle gelegenheid op visite te gaan bij de Moskouse dissidente

Parade van de deelnemers aan het jeugdfestival in Moskou.

matiek van het Midden-Oosten. Het zijn ook niet de vrouwen die dit soort zaken inbrengen. Als je met die vrouwen op recepties praat zeggen ze dat de mannelijke delegatieleden deze debatten opvoeren. Bij de debatten treden de mannelijke VN-diplomaten op de voorgrond”.

Dat een delegatie het verlengstuk is van haar regering kan positief zijn. Politieke veranderingen kun je immers slechts bewerkstelligen als je over een portie macht beschikt.

Aan de andere kant lijken vertegenwoordigers van regeringen zo vastgekend te zitten aan het politieke beleid van hun land, dat zij weinig speelruimte hebben. Dat betekent in de praktijk een belemmering voor een succesvol verloop van een internationale vergadering, die toch beoogt op korte termijn tot veranderingen te leiden.

Waarom eisten de Arabische delegaties op de vrouwenconferentie bijvoorbeeld een principiële uitspraak over het gelijkstellen van zionisme aan racisme? Dat er pas na vele schorsingen en lang discussiëren een compromis op tafel lag, waarin het woord zionisme was geschrapt en waarin elke delegatie - ook de Israëlische - zich kon vinden omdat de tekst voor meerdere uitleg vatbaar is, was vantevoren te voorzien. Het is ook niet zo waarschijnlijk dat de Israëlische regering zo'n in verler ogen vrijblijvende resolutie zal betrekken in haar beleid. En wat is er dan voor de vrouwen in Israël wezenlijk veranderd?

De kwestie-West-Berlijn is zo'n andere politieke status quo. Het bestuur van de stad is na de Tweede Wereldoorlog tussen vier mogendheden verdeeld. En uitgerend bij gelegenheden zoals het wereldjeugdfestival in

Irina Grivnina. Tegenover het in beslag nemen van in het Russische gestelde folders over de situatie in Afghanistan staat het ongemoeid laten van Noorse liberalen, die een dag lang met t-shirts voorzien van het opschrift 'Russen weg uit Afghanistan' rondliepen.

Conferenties over vrouwen en jongeren - achtergestelde groepen - kunnen een goede zaak zijn. Dat regeringen nu bereid zijn om te praten over hun positie in de samenleving is al een stap in de goede richting. Dat achtergestelde groepen bovendien de kans krijgen mee te praten over de problematiek en oplossingen mogen aandragen, is een belangrijke verandering. Maar dat dergelijke conferenties dreigen te worden gereduceerd tot prestige-kwesties tussen regeringen, kan nooit de opzet zijn geweest.